

Mezomorto Hüseyin Paşa

On yedinci yüzyılın ikinci yarısında deniz muhârebelerindeki kahramanlıklarıyla meşhur, denizcilik târihimizin mühim şahsiyetlerinden Osmanlı kaptân-ı deryası. İsmi, Hüseyin'dir. Gençliğinde Venediklilerle yaptığı bir deniz muhârebesinde sekiz-on yerinden yaralanıp öldüğü sanılırken, iyileşmesi üzerine Venedikliler tarafından kendisine Mezomorto (yarı ölü) lakabı verilmiş ve sonradan bütün Akdeniz'de bu sıfatla anılmıştır. Ömrünü İslâmiyet'i yaymakla geçirip, 1701 yılında Paros (Bare) adasında vefât etti. Nâaşı, Sakız adasına götürülüp defnedildi.

Mezomorto Hüseyin Paşa, hayâtının sonlarına doğru son seferinden dönüşünde iki ay kadar hasta yattı. Daha sonra sultan İkinci Mustafa Han'ın huzuruna çıkıp pâdişâh duâsı aldı. Hastalığının ilerlemesi üzerine etrafına eski ve yeni levendleri toplanmıştı. Yaşlı bir levend ağlayarak Yâsîn-i şerif okuyordu. Hüseyin Reis'in gözleri yaşlandı ve; *"Levendlerim! Sanırsınız ki biz ölümden korkarız. Vallâhî Rabbim şahidimdir. Ölümü nice zamanlar kendi arzumla aradım. Beni yıkan, böyle kaba bir döşekte ölmektir"* dedi ve Kelime-i şehâdet getirerek ruhunu teslim etti.

Vefâtına kadar 6 yıl kaptân-ı deryalıkta kalan Mezomorto Hüseyin Paşa, açık fikirli ve doğru sözlü idi. Her işinde Allah rızâsını arardı. Korku nedir bilmez, düşmanın çokluğundan asla endişeye kapılmazdı. Nitekim Venedik'in eline geçen Khio adasını sekiz kadirge ve dört sultan gemisiyle kurtarabileceğini söylediği zaman, kaptân-ı derya Amcazade kendisini fazla hayalci bulmuştu. Ancak denizcilik bilgisi ve donanma idaresi mükemmel olan Hüseyin Paşa, kısa sürede Venediklileri adadan çıkarmaya muvaffak oldu. Mezomorto Hüseyin Paşa, rüzgârın cereyanını incelemeyen ve bulunduğu yerin konumunu bilmeden, kolay kolay savaşa girmezdi, Bu arada düşmanın hareketlerini aralıksız olarak tâkib ettirirdi. Onun bu tedbirleri muvaffakiyetlerinde büyük rol oynamıştır.

Kaynak: Osmanlı Tarihi Ansiklopedisi/ Cild 5